

Miljöpolitiska styrmedel

Så kan ekonomiska utvärderingar
förbättra havsmiljön

Jesper Stage

Havsmiljödirektivet

”Medlemsstaterna ska se till att åtgärderna är kostnadseffektiva och tekniskt genomförbara, och de ska göra konsekvensanalyser, inbegripet kostnads-nyttoanalyser, innan nya åtgärder vidtas”

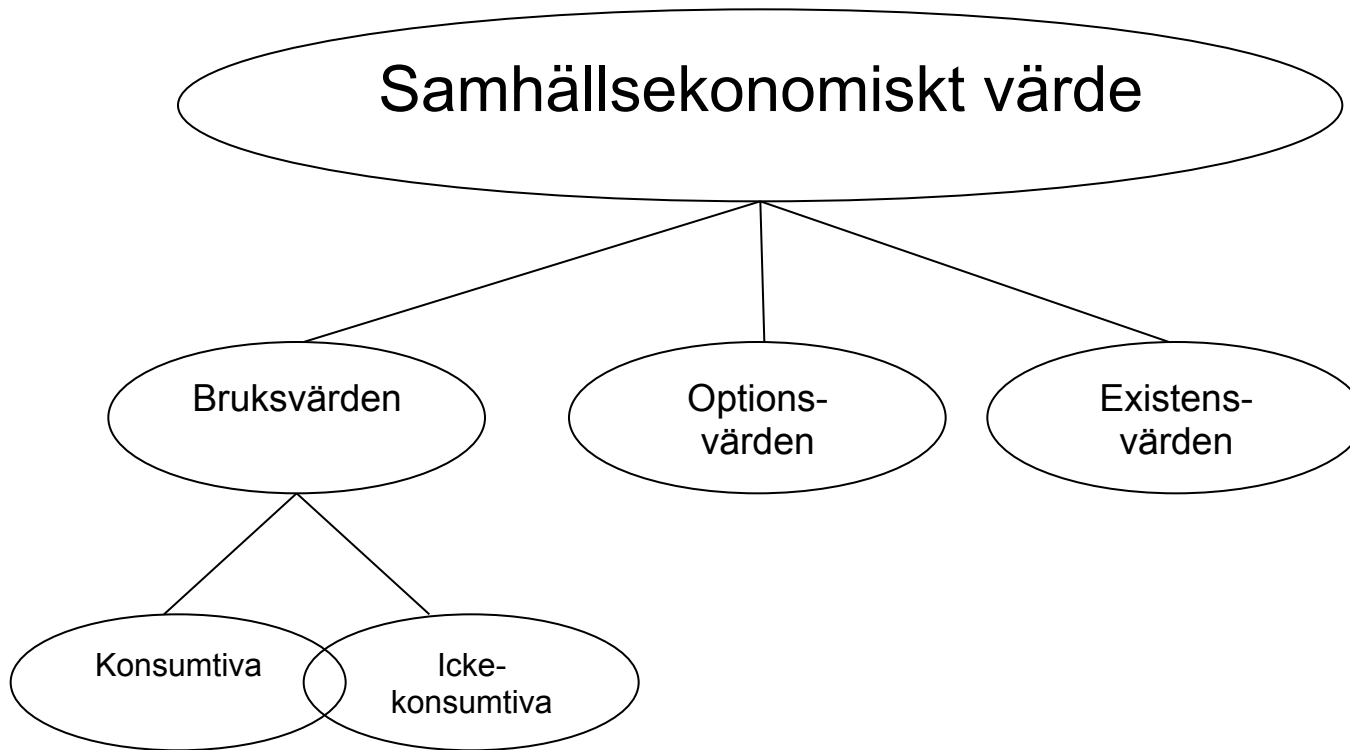

Aktörerna i ekonomin

- Hushåll, företag, offentliga institutioner
- Försöker fatta så bra beslut som möjligt
- Ett bra beslut för en enskild aktör kanske inte är det bästa för resten av samhället

Olika värden av en naturresurs

Offentliga ingripanden

- Åtgärder – nya eller ändrade beteenden
Hos offentliga institutioner
Men också hos hushåll och företag
- Styrmedel – syftar till att åstadkomma
åtgärder (= nya eller ändrade beteenden)

Direkta och indirekta beteendeförändringar

Samhällsekonomisk analys

- Samhällsekonomiska nyttor och kostnader
Alla effekter som någon aktör *vore beredd att betala* för att få eller för att slippa
- Jämföra vad som händer *med* offentliga ingripanden med vad som händer *utan*

Några utmaningar...

- Vi vet inte säkert hur aktörer kommer att bete sig med, respektive utan, ingripandet
- Lokal kunskap
- Direkta och indirekta kostnader av att aktörer tvingas ändra beteende
- Nyttor av en bättre miljö

Samhällsekonomisk analys

- Samhällsekonomisk kostnads-
nyttoanalys
- Samhällsekonomisk
kostnadseffektivitetsanalys

Kostnads-nyttöanalys

Mörrumsån

- Fortsätta som nu +/- 0
- Fiskvägar i två kraftverk uppströms, 5% mintappning i ett tredje kraftverk

Nettoutfall **-27 till -74 Mkr**

- Större mintappning i kraftverk tre

Nettoutfall **-87 till -180 Mkr**

- Fiskvägar i alla tre kraftverk

Nettoutfall **-93 till -189 Mkr**

- Riva kraftverket längst nedströms

Nettoutfall **+189 till +485 Mkr**

Samhällsekonomisk analys

- Samhällsekonomisk kostnads-
nyttoanalys
- Samhällsekonomisk
kostnadseffektivitetsanalys

Kostnadseffektivitetsanalys

Ålförvaltningen

Samhällsekonomisk kostnad per extra utvandrande ål

- Minskat fritidsfiske: ca 11:50 per ål
- Ökade utsättningar: ca 44 kr per ål
- Eels on wheels: ca 86 kr per ål
- Ombyggnationer i kraftverk: Mer än så...?
- Minskat yrkesfiske: ca 0 kr per ål

Några utmaningar...

- Vi vet inte säkert hur aktörer kommer att bete sig med resp utan ingripandet
- Lokal kunskap
- Direkta och indirekta kostnader av att aktörer tvingas ändra beteende
- Nyttor av en bättre miljö

Samhällsekonomisk analys

- Helst både i förväg och i efterhand
- Vad förväntar vi oss ska hända?
- Hur förväntar vi oss att det ska hända?
- Vad behöver vi mäta?
- Vilka är alternativen?